

24.84x11.04	1	עמוד 10	ישראל היום! - כותרת	13/12/2019	71171201-0
בוועד סנג'רו - ראש החטיבה למשפט פלילי וקרימינולוגי - 26330					

פרופ' בוועז סנג'רו

פרקליטות שלא הכרנו

// ...ואני רוצה שיזכרו אותי כמי שקידם את זכויות האדם והשוויון בישראל. למשל, בראגה לזכויות נאשמים. אני מחנך את האנשים לכך שהמטרה של פרקליטי היא לא להרשיע, אלא לעשות צדק. אם לאחר הגשת כתב אישום הראיות מתערערות ואין יותר סיכוי סביר להרשעה, ההוראה היא לחזור בנו מכתב האישום".

לא נותרה לפרקליטות ברירה. הרי גם ניצן מגביל את נדיבותו למקרים שבהם "הראיות מתערערות ואין יותר סיכוי סביר להרשעה". כך שאולי אלה מקרים של חשש מהתבזות בבית המשפט. הפרקליטות היא גוף חשוב ולכן יש לשמור עליו; ובעל כור רב ולכן יש לבקר. רוב הפרקליטים עושים מלאכתם ביושר. מכיוון שהפרקליטות מייצגת את כולנו, אנו רשאים לתבוע ממנה הגינות מרבית. בניגוד לתיאור שבראיון, הפרקליטות שאני הכרתי בשנים האחרונות היא לצערי כותנית – ואפילו שיכורת כחזן; אינה שומרת על זכויות האדם – ואפילו רומסת זכויות חשודים ונאשמים; ומסרבת לקבל ביקורת. הכותניות ושיכרות הכוח הודגמו בפרשת זדורוב, שבה הילכו אימים על הרופאה המשפטית

המקצועית ד"ר מאיה פורמן רק משום שחוות הדעת שלה לא התאימה לפרקליטות, ודרשו מר"ר חן קוגל הישר והאמיץ (ולכן סירב לדרישה) לשנות תצהיר שעליו כבר חתם. דוגמאות לרמיסת זכויות חשודים ונאשמים אינן חסרות בתקופה האחרונה. למשל, מעצר של עד מרינה שנרעד לאלצו לרבוך בהסכם. גם בחקירות שאותן מלווה הפרקליטות באופן צמוד, היא אינה מרסנת דרכי חקירה אגרסיביות של המשטרה, שתחילתן במעצדים נטולי עילה חוקית אמיתית, המשכך בהשפלת הנחקרים וסופן אפילו בסחיטה באיומים. המדיניות החדשה של החרמה ("חילוטי") מאסיבית של רכוש של חשודים משמשת בעצם ענישה לפני משפט. הנחמה שמציע ניצן, שלפיה נחקרים רבים סר

כלים מפשפשים, היא אולי צרת רבים נחמה לרשעים. צריך לשפר את המצב עבור כל הכלואים. לרבריו, "מעניין שאת אף אחד לא הטריד הרבר הזה עד שניר חפץ אמר שנעקץ מפשפשים". האומנם? בעקבות עתירה נגד הצפיפות, פסק בג"ץ שעל הרשויות להגדיל את שטח המחיה הממוצע לאסיר, אך הרשויות מפרות פסיקה זו והפרקליטות טות בראשות ניצן לא התביישה להגיש בקשה לאורכה של תשע שנים(!), במקום לכלוא פחות אנשים כפי שהמליצה ועדת דודנר. הדוגמה המרכזית לסירוב לקבל ביקורת היא הסיכול הממוקד שנעשה לשופטת בדימוס הילה גרסטל, שפעלה שנים ספורות באופן מוצלח לשיפור הפרקליטות כנציבת הביקורת. ניצן מתפאר ביעול ההודעות לחשודים על סגירת תיקים, אך שוכח לציין שהדבר נעשה רק לאחר דו"ח מצוין של גרסטל, שלפיו לאחר שחולפת שנה בממוצע עד שמחליטים לסגור תיק נגד חשוד, באופן מקור

מם חולפת שנה נוספת כממוצע עד שטורחים להודיע לו זאת ולאפשר לו לישון בלילות. אני מסכים עם ניצן שלא מדובר בר"ה הפיכה שלטונית". אך בחקירת רות ראש הממשלה ניכרות להיטות יתר והשקעת משאבים לא פרופורציונליים, המעוררות תחושה קשה של מסע ציד לאורך שנים. לרבריו ניצן, "היום אני מגן על המדינה, כי אני רוצה אותה טהורה יותר ולא מושחתת". לפי מדדים בינלאומיים, ישראל אינה מדינה מושחתת. הדימוי שבו בחר ניצן, "הזורעים בדמעה ברינה יקצורו", מעורר חשש שלאחר זריעת כתבי האישום פוצחים בשירים נוכח ריבוי ההרשעות. השאלה והתשובה האחרונות שבראיון מעוררות מחשבה שהגיע הזמן לחדול מהמנהג הלא רצוי למנות את פרקליטי המדינה והיועמ"שים לבית המשפט העליון. מלבד החריג של השופט המצוין גבריאל בכך, כל היתר הביאו גישה תביעתית מובהקת.